

Posudek vedoucího diplomové práce

Milan Metlička:

Pravěká a raně středověká hradiště v západních Čechách

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou

Praha 2008

Textová část - 220 str.(1. svazek), obrazová část – 30 map a 117 tab. (2. svazek).

Zadání diplomové práce M. Metličky plynule navázalo na jeho dlouhodobou činnost v plzeňském muzeu, kde se mj. soustavně věnuje regionálnímu výzkumu hradišť v širokém časovém rozpětí od eneolitu do raného středověku. Jedině díky této dlouhodobé soustavnosti bylo možné pomýšlet na důkladný katalog, jenž ve své definitivní podobě zahrnul 74 hradišť, soustředěných převážně do západočeského povodí Mže (Berounky).

Jádro práce ve shodě se zadáním tvoří obsáhlý katalog (s. 55-209). Každou z lokalit se zabývá jasně strukturovaný text, v jehož rámci zvláště upozorňují na *Charakteristiku a popis lokality*, kde se M. Metlička opírá o důkladnou znalost lokální situace, založenou na vlastních povrchových průzkumech a na dokumentaci terénní situace, zahrnující i dokumentaci geodetickou. Bilance projektů tohoto druhu zůstává u nás velmi nevyrovnaná a přínos M. Metličky je v tomto ohledu zásadní. Oddíl *Nálezy, datace lokality* shrnuje dosavadní nálezový fond, který nadto zpřístupňuje kvalitní kresby. Posun v našich poznávacích možnostech je značný. Zaznamenat můžeme alespoň snad již definitivní vyřazení lokality u Oprechtic (známější jako Příkopy u Kdyně) z katastru raně středověkých hradišť (přesun do záhadné kategorie „přechodných hradů“ ovšem jen sotva znamená přijatelné řešení). *Současné osídlení v okolí lokality* zachycuje nejbližší kontext posuzovaných míst. Stav studia sídelní sítě zůstává značně nevyrovnaný, o zázemí evidovaných hradišť víme leckdy nápadně málo, v každém případě ale zařazení právě této části katalogu znamená užitečné východisko pro další studium.

Katalog diplomové práce M. Metličky není tedy jen prostou popisnou částí, ale u lépe poznaných lokalit obsahuje samostatné a velmi důkladné medailony. Špičkový příklad nabízí Hradec u Stoda, kde se M. Metlička mohl opřít o vlastní více než desetiletou pozornost, kterou této lokalitě věnoval. Výsledek velmi podstatně obohacuje a mění naše dosavadní představy. - Široký časový a problémový záběr ovšem zcela přirozeně přináší svá úskalí, předkládaný text si někde ještě vyžádá další pozornost (např. Bezemín, s. 59).

Před katalog západočeských hradišť zařadil M. Metlička zhruba 50 stran, věnovaných souhrnnému hodnocení. Z hlediska metodického mohl navázat na některé novější výsledky naší archeologie (oprávněně se hlásí ke studii Z. Smrže), zároveň volí samostatné přístupy a přináší řadu cenných poznatků. Vzhledem k mimořádné hodnotě katalogu západočeských hradišť můžeme usuzovat, že diplomová práce ukázala první kroky v příslušném srovnávacím studiu a důkladnější rozbor čeká na souhrnnou publikaci. Takový postup by byl dobře srozumitelný a vlastně i jedině možný. Pravděpodobně bude třeba věnovat ještě důkladnější pozornost vybraným krajinným sondám, tak, jak se M. Metličkovi (a P. Břicháčkovi) před časem podařilo na příkladu Domažlicka.

Diplomová práce M. Metličky s jistotou splnila všechny úkoly, s nimiž byla zadána. Nepochybně se stane základem publikace, která se zařadí k cenným výsledkům naší archeologie.

Předložený rukopis jednoznačně odpovídá nárokům kladeným na diplomové práce.

Diplomovou práci M. Metličky proto s radostí doporučuji k příslušné obhajobě.

V Praze, 2. září 2008

prof. Jan Klápště